

Sissejuhatus

1. Arstkond, keda esindab Eesti Arstide Liit (EAL) ja ravimitootjad, keda esindab Ravimitootjate Liit (RL), olles teadlikud oma otsesest vastutusest patsientide ja ühiskonna ees, peavad oluliseks koostada juhised võimalike eetiliste konfliktide vältimiseks omavahelistes suhetes. Käesolev ühisdeklaratsioon lähtub Euroopa Arstide Alalise Komitee (CPME) ning Euroopa Ravimitootjate Föderatsiooni ja Liitude (EFPIA) samasisulisest deklaratsioonist.

2. Arstkonna ja ravimitootjate koostöö on tähtis ja vajalik patsientide huvide kaitse ning ohutu ja tõhusa farmakoteraapia seisukohalt igas ravimite arendamise ja kasutamise staadiumis.

3. On tähtis, et arstkonna ja ravimitootjate koostöö põhineb üldistel põhimõtetel, mis tagavad eetiliste standardite järgimise ning arvestavad ühiskonna ootustega, tagades samas mõlema poole sõltumatuse oma tegevuste juhtimisel.

4. Mõlemale poolele vajaliku sõltumatuse ja usaldusväärsuse kindlustamiseks aluseks on omavaheliste koostöösuhte läbipaistvus. Seetõttu tuleb tagada avalikkuse juurdepääs kõikidele olukordadele arsti või arstliku ühenduse ja ravimitootja vahelistes kokkulepetes kus võiks tekitada kahtlusi mõjutatuses või huvide konfliktis.

5. Ravimiseadusega on reguleeritud mitmed valdkonnad arsti ja ravimitootja suhetes. Lisaks sellele peavad EAL ja RL vajalikuks järgida koostöös mõlemale poolele vastuvõetavaid eetilisi põhimõtteid. Käesolev ühisseisukohtade protokoll täpsustab seaduses sätestatud ja annab eetilised juhised käitumiseks olukordades, mis on väljapool seaduse regulatsiooni.

6. Käesolev ühisdeklaratsioon käsitleb järgmisi valdkondi:

- 1) registreeritud ravimite tooteinformatsioon ja -arendus,
- 2) ravimitootjate korraldatud ja toetatud üritused,
- 3) kliinilised uuringud,
- 4) konsultatsioonid ja kokkulepped
- 5) arsti töötamine ravimitootja juures

Registreeritud ravimite tooteinformatsioon ja -arendus

7. Ravimitootjatelt arstidele antav informatsioon on oluline patsientide edukaks ravimiseks. Raviotsuste tegemisel peab olema tagatud arstide sõltumatus. Toodet iseloomustav informatsioon peab olema tõepärane ja täpne. Sellest tulenevalt austavad mõlemad pooled järgmisi printsiipe:

Ravimitootjad võtavad endale kohustuse:

- a) pakkuda oma toodete kohta ausat, kaasajastatud ja teaduspõhist teavet
- b) tagada müügiesindajate piisava ettevalmistatuse ja pädevuse
- c) levitada kallutamata kliiniliste uuringute andmeid oma toodete kohta;
- d) jälgida teaduslikku ja kliinilist informatsiooni toote kohta ka siis, kui see on juba turul saadaval ning viia arstideni tähtsamad avastused ja teabe ravimi ohutusest;
- e) hoiduda ravimi reklaamist enne müügiloo saamist;
- f) mitte pakkuda kingitusi ja soodustusi, mis ületavad praktikas kujunenud hea tava piire või seovad selle saajat vastuteene osutamise kohustusega

Arstid võtavad endale kohustuse:

- a) mitte küsida ravimitootjalt kingitusi ega soodustusi;
- b) mitte vastu võtta hea tava piire ületavaid kingitusi või soodustusi;
- c) teavitada ravimi ebatüüpilistest kõrvaltoimetest Raviametit

Ravimitootjate korraldatud ja toetatud üritused

9. Ravimitootjad võivad korraldada või toetada arstide üritusi. Need peavad olema koolitusliku või teadusliku sisuga ning seal pakutav informatsioon peab põhinema teaduspõhistel andmetel.

10. Üritused, mis moodustavad osa jätkukoolitusest on soovitatav koolituspunktide andmiseks akrediteerida.

11. Ürituse toimumise koht olgu seostatav koolitusega ja tarbetut reisimist tuleb vältida.

12. Koolitusürituse toetamisel peetakse vastuvõetavaks ürituse korraldusega seotud kulude või koolitatava osavõtutasu katmist; samuti reisi ja majutuskulude katmist rangelt üritusel osalemisega määratud piirides. Lubamatuks peetakse koolitatava pereliikmete või muude saatvate isikute reisi- ja majutuskulude katmist.

13. Koolitusürituste toetamisel tuleks toitlustamisel juhinduda mõõdukusest ja jälgida, et see ei varjutaks koolitusürituse sisu. Arstidele suunatud eraldiseisvate spordi- ja meelelahutusürituste toetamist ei loeta sobivaks.

14. Eelpooltoodud põhimõtted laienevad ka üritustele, mis korraldatakse väljaspool Eestit.

Kliinilised uuringud

16. Arstide ja ravimitootjate koostöö farmakoloogiliste, farmakoepidemioloogiliste ja farmakogeneetiliste uuringute teostamisel on oluline uute ravimite arendamiseks, põhjalikumate teadmiste saavutamiseks antud valdkondades ning ravimite optimaalseks kasutamiseks patsientide huvides.

17. Kliiniliste uuringute läbiviimisel on olulised järgmised põhimõtted:

